

Zetetika

UVOD

Staša Vujičić Stanković

Upoznavanje

Kontakt

O kursu

Studentske obaveze

Kontakt

[Staša Vujičić Stanković](#)

Pisanje poruka

- **Preko kontakt forme
na veb stranici nastavnika**

ili

pisanjem e-mail-a

from	zvaničan fakultetski mail
to	stasa.vujcic.stankovic@matf.bg.ac.rs
subject	[Zetetika] - rezultati pismenog ...
content	Poštovana Staša, Pišem Vam zbog ... Srdačno, Petar Petrović 21/2021 (obavezno navesti broj indeksa)

Polaganje ispita

- Pogledati na strani predmeta...

Važni datumi

Datum	Zadatak
31.03.2023.	Izbor teme za seminarski
30.04.2023.	Seminarski završen i predat

Ciljevi kursa

- Probuditi kritički duh:
  - Proceniti pouzdanost informacije
  - Prepoznati pogrešnu argumentaciju
  - Spoznati činjenice imajući u vidu ljudska ograničenja (pogrešna intuicija, iluzije, itd.)
- Proučavanje mehanizma uticaja
- Razumevanje naučne metodologije

Program

- Pogrešno zaključivanje na osnovu statističkih podataka.
- Greške iz pogrešne procene verovatnoće događaja. Slučaj i predskazanje.
- Logički paradoksi i retoričke figure. Pogrešno zaključivanje.
- Obmane čula i pogrešne predstave o redu veličine.
- Metode manipulacije.
- Naučna metodologija i podvale u nauci.
- Pouzdanost informacija.
- Pseudonauke (astrologija, homeopatija, ufologija, parapsihologija)

Kontekst

- Disciplinu je u univerzitetsku nastavu uveo 1993. Anri Brok (Henri Broch), profesor fizike na Fakultetu prirodnih nauka Univerziteta u Nici (Laboratorija za zetetiku, Centar za proučavanje „paranormalnih“ fenomena)
- Laboratorija osnovana 1998, u cilju diseminacije naučne metodologije i zetetike (koja se definiše kao „umetnost / veština sumnjanja“ ili naučni skepticizam)
- Između 1987. i 2002, Brok je sa saradnicima organizovao konkurs Défi International Broch-Majax-Theodor (internacionalni zetetički izazov) sa nagradom od €200,000 za onog ko demonstrira paranormalni fenomen pod kontrolisanim uslovima. Niko nije uspeo.

Kontekst

- Od 2015, nastava je prenetna na Univerzitet u Grenoblu u okviru kursa „Zetetika i intelektualna samoodbrana“ gde privlači veliki broj studenata
- Dr Karl Segan, američki astronom, astrobiolog i veoma uspešan popularizator nauke (tv serija „Kosmos“) predaje dugi niz godina Seminar o kritičkom mišljenju na Univerzitetu Kornel u Itaki
- Univerzitet Illinois, Urbana, Odsek za elektroniku

Istorija kursa na Matematičkom fakultetu, UB

- Kurs se drži od 2010. godine
- Kurs je „doneo“ profesor Duško Vitas sa francuskih univerziteta
- Kurs od 2017-2020 godine drži profesorka Gordana Pavlović Lažetić, a potom profesorka Danijela Simić
- Velika zahvalnost ranijim profesorima čiji materijali se intezivno koriste u okviru kursa

Literatura

- Carl Sagan, and Fintan R. Steele. *The demon-haunted world: science as a candle in the dark*. Nature Medicine 2.9 (1996): 1042-1042.
- Henri Broch. *Paranormal vs. Zetetics at the University*. (1999). ([prevod na srpskom](#) Infoteka 15(2), 2014)
- Normand Baillargeon. *A Short Course in Intellectual Self-Defense*, UQAM, Seven Stories (2008).
- Milivoj Čatipović. *Podvale, obmane i zablude u svijetu nauke* (delovi)
- Beleške sa predavanja, literatura sa interneta i drugi samostalni izvori

Hvala

Staša Vujičić Stanković

stasa.vujcic.stankovic@matf.bg.ac.rs